

Forord

*Af Leif Arffmann, provst,
næstformand for Foreningen for Kirkegårdskultur*

Foreningen for Kirkegårdskultur har med dette årsskrift fornøjelsen at præsentere et nyt ansigt. Årsskriftet vil være et forsøg på at markere, hvor kirkegårdskulturens grænser befinder sig.

At vandre på en dansk kirkegård er at stifte bekendtskab med historie, arkitektur, teologi, filosofi, kunsthistorie, geologi, landskabsarkitektur, hortokultur o.s.v.

Det er således særdeles mange fagområder, der knytter sit tæt til begrebet kirkegårdskultur og dermed også er med til at forklare hvad dette begreb indeholder.

Kirkegårdskultur i dagens Danmark er just indeholdt i den overvejelse, at kirkegården kun kan beskrives, når der tages hensyn til den sammenhæng, der nu engang er vores som danskere i 1992. Det vil derfor være en misforstået indsnævring at tale om kirkegårde alene ud fra en økonomisk synsvinkel, selv om denne i mange tilfælde kan være ganske nyttig. Kirkegården er nemlig både en arbejdsplads og et "levende" kulturhistorisk værksted.

Derfor vil Foreningen for Kirkegårdskultur med årsskriftet 1992 pege på nogle af de tilgrænsende fag-områder, som kirkegårdskulturen inspireres af og er i vekselvirkning med. Dette gælder f. eks. den antikke historie og arkæologi, som Hanne Sigismund Nielsens artikel er udtryk for. Men en nutidig arkitektur-filosofisk overvejelse hører også med, således som Suzanne Eben Ditlevsens bidrag gør rede for. Sådanne overvejelser er i tiden løb sat sammen med landskabsarkitektoniske og plantemæssige forhold, som det fremgår af Morten Falmer-Nielsens fremstilling af Ordrup kirkegårds historie. Kirkegårde er blot ikke kun fortid. Derfor skal der også peges på nye kirkegårdsanlæg. Dette sker i Hans Jørgen Nielsens tanker om kirkegården i Skjoldhøj ved Århus. Årsskriftet indeholder også en oversigt om Københavns kirkegårdsforhold samt en landskabsarkitekts tanker om kirkegården både indenfor og udenfor kirkegårdsdiget.

I ord og billeder er der således på de følgende sider gjort et forsøg på at vandre omkring til mange af kirkegårdens hjørner og dermed skab interesse for dette væsentlige danske stykke kultur.